

ЗАКОН
О УРЕЂЕЊУ ТРЖИШТА ПОЉОПРИВРЕДНИХ ПРОИЗВОДА

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређења

Члан 1.

Овим законом уређују се захтеви и мере уређења тржишта за пољопривредне производе, трговина са другим државама, као и друга питања од значаја за уређење тржишта пољопривредних производа.

Дефиниције

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

1) *интервентна цена* јесте јединична вредност пољопривредног производа изражена у новцу по којој се откупљује пољопривредни производ у јавној интервенцији;

2) *корисник мера уређења тржишта* јесте физичко лице, предузетник или правно лице које обавља активности, послове, односно делатности у секторима из члана 3. овог закона и остварује право на мере уређења тржишта;

3) *необавезна резервисана напомена* јесте навод на амбалажи производа који додатно истиче поједине специфичне и препознатљиве особине производа, ради информисања потрошача;

4) *први откупљивач сировог млека* јесте правно лице или предузетник који има регистрован, односно одобрен објекат у складу са законом којим се уређује ветеринарство и који купује сирово млеко непосредно од произвођача ради сакупљања, обраде, прераде или продаје другом правном лицу, односно предузетнику који се бави обрадом, прерадом млека или других млечних производа;

5) *Регистар трговаца воћем и поврћем* јесте електронска база података о трговцима воћем и поврћем коју води министарство надлежно за послове пољопривреде (у даљем тексту: Министарство);

6) *репрезентативно тржиште* јесте онај део тржишта који својим уделом чини репрезентативни статистички узорак;

7) *референтна цена* јесте јединична вредност пољопривредних производа на основу које се одлучује о покретању, односно престанку интервенције на тржишту, изражена у новцу;

8) *трговац воћем и поврћем* јесте предузетник или правно лице које купује, продаје, увози или извози свеже воће и поврће које је предмет тржишних стандарда ради стављања на тржиште у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона;

9) *тржишна година* јесте временски период у којем се спроводе одређени захтеви и мере уређења тржишта;

10) *тржишна цена* јесте јединична вредност пољопривредног производа која се формира на тржишту на основу понуде и тражње, изражена у новцу;

11) *тржишни поремећај* јесте нарушавање односа понуде и тражње на унутрашњем или иностраном тржишту;

12) *тржишни стандарди за пољопривредне производе* јесу карактеристике пољопривредних производа на основу којих се утврђује да производи одговарају својој класи или категорији у коју су разврстани (у даљем тексту: тржишни стандард).

Листа производа

Члан 3.

Уређење тржишта пољопривредних производа обухвата производе у следећим секторима:

- 1) житарице;
- 2) шећер;
- 3) суво крмно биље;
- 4) семе;
- 5) хмељ;
- 6) воће и поврће;
- 7) прерађевине од воћа и поврћа;
- 8) вино;
- 9) живо биље и цвеће;
- 10) дуван;
- 11) говеђе и телеће месо;
- 12) млеко и млечни производи;
- 13) свињско месо;
- 14) овчије и козије месо;
- 15) јаја;
- 16) живинско месо;
- 17) пчелињи производи;
- 18) други сектори.

Влада утврђује листу производа у секторима из става 1. овог члана.

Тржишна година

Члан 4.

Тржишна година за сектор:

1) воћа и поврћа и прерађевина од воћа и поврћа је од 1. јануара до 31. децембра текуће године;

2) житарица, и то:

(1) стрних жита од 1. јула текуће године до 30. јуна наредне године,

(2) кукуруза од 1. октобра текуће године до 30. септембра наредне године;

3) млека и млечних производа је од 1. јула текуће године до 30. јуна наредне године;

4) семена је од 1. јула текуће године до 30. јуна наредне године;

5) вина је од 1. августа текуће године до 31. јула наредне године;

6) шећера је од 1. октобра текуће године до 30. септембра наредне године;

7) других сектора, и то:

(1) банана од 1. јануара до 31. децембра текуће године,

(2) маслиновог уља и стоних маслина од 1. јула текуће године до 30. јуна наредне године,

(3) лана и конопље од 1. јула текуће године до 30. јуна наредне године,

(4) пиринча од 1. септембра текуће године до 31. августа наредне године,

(5) уљарица од 1. октобра текуће године до 30. септембра наредне године.

Министар надлежан за послове пољопривреде (у даљем тексту: министар) прописује временски период за тржишне године и за друге секторе из члана 3. став 1. овог закона.

Систем тржишних информација пољопривреде Србије

Члан 5.

Систем тржишних информација пољопривреде Србије (у даљем тексту: СТИПС) организује се и развија ради прикупљања, обраде и коришћења података о ценама на мало и велико и количинама одређених пољопривредних производа и ценама инпута са домаћег репрезентативног тржишта, као и извештавања и размене података и информација са надлежним установама и службама у пољопривреди у Републици Србији и другим државама и међународним организацијама.

Органи државне управе, аутономне покрајине, јединица локалне самоуправе, као и правна лица, установе и друге организације од значаја за пољопривреду дужни су да податке из става 1. овог члана достављају Министарству.

Репрезентативно тржиште из става 1. овог члана одређује се на основу обима производње, односно промета одређених пољопривредних производа.

Средства за функционисање СТИПС обезбеђују се из буџета Републике Србије.

Министар ближе прописује организацију СТИПС, начин прикупљања, обраде, коришћења и достављања података, субјекте који имају обавезу достављања података, врсте података и рок за њихово достављање, услове и начин одређивања репрезентативних тржишта, период извештавања, као и производе који су предмет извештавања.

II. ЗАХТЕВИ И МЕРЕ УРЕЂЕЊА ТРЖИШТА

1. Захтеви уређења тржишта

Члан 6.

Захтеви који се односе на уређење тржишта пољопривредних производа обухватају:

- 1) захтеве за стављање пољопривредних производа на тржиште;
- 2) посебне захтеве у појединим секторима;

- 3) захтеве који се односе на произвођачке организације, удружења произвођачких организација и међугранске организације;
- 4) прилагођавање понуде у сектору вина;
- 5) уговорне односе у складу са овим законом.

а) Захтеви за стављање
пољопривредних производа на тржиште

Тржишни стандарди и други захтеви за стављање
пољопривредних производа на тржиште

Члан 7.

Пољопривредни производи за које су прописани тржишни стандарди и други захтеви за стављање пољопривредних производа на тржиште стављају се на тржиште само ако су у складу са овим законом.

Тржишни стандарди прописују се за секторе из члана 3. став 1. тач. 5), 6), 7), 9), 15), 16) и 18) овог закона.

Стандарди за стављање пољопривредних производа на тржиште из става 2. овог члана одређују се према врсти пољопривредних производа и њиховим карактеристикама, а на основу следећих критеријума:

- 1) класификације, односно категоризације;
- 2) врсте, биљне сорте, расе животиња, комерцијалног типа, односно комерцијалне врсте;
- 3) изгледа, конзистентности, својства производа и процента учешћа воде;
- 4) посебних састојака који се употребљавају у производњи;
- 5) начина гајења и метода производње;
- 6) учесталости сакупљања, испоруке, чувања, обраде, начина и температуре конзервисања;
- 7) складиштења и превоза;
- 8) места производње, односно порекла, осим за живинско месо;
- 9) ограничења везаних за употребу одређених састојака и поступака;
- 10) услова одлагања, чувања, промета и коришћења производа;
- 11) додатних захтева за означавање.

Производи из става 1. овог члана треба да испуњавају и услове прописане законом којим се уређује безбедност хране.

Изузетно од става 1. овога члана, пољопривредни производи који се стављају на тржиште не морају да буду усклађени са тржишним стандардима у следећим секторима:

- 1) у сектору хмеља под условом да:
 - (1) је хмељ убран на земљишту које је у власништву пиваре и користи се у природном или прерађеном стању;
 - (2) су производи добијени од хмеља прерађени у име и за рачун пиваре под условом да их пивара користи у својој производњи;
 - (3) су хмељ и производи добијени од хмеља паковани у мала паковања за сопствене потребе физичких лица;
 - (4) су производи добијени од изомеризованих производа од хмеља;
- 2) у сектору воћа и поврћа под условом да:

(1) су пољопривредни производи означени речима „намењени за прераду” или „за исхрану животиња” или другу непрехрамбену употребу;

(2) су очишћени или нарезани и на тај начин „припремљени за јело” или „спремни за кување”;

(3) се стављају на тржиште као јестиве клице разврстано као воће и поврће;

(4) их произвођач продаје или испоручује у објекте за припрему и паковање или у објекте за складиштење или отпрема са свог пољопривредног газдинства у објекте за припрему и паковање;

(5) се отпремају из објеката за складиштење у објекте за припрему и паковање;

(6) пољопривредне производе произвођач директно продаје крајњем потрошачу на пољопривредном газдинству или на пијаци;

(7) се пољопривредни производи стављају на тржиште од стране предузетника који обавља трговину на мало;

(8) да су пољопривредни производи разврстани у самоникле печурке, капар, горки бадем у љусци, бадем без љуске, лешник без љуске, обични орах без љуске, пистаће, језгра борове шишарке (пиније), макадамски орах, хикори орах, сушене банане, сушене агруме, мешавине тропског језграстог воћа, мешавине осталог језграстог воћа и шафран у складу са прописом којим се уређује царинска тарифа;

3) у сектору јаја под условом да их произвођач директно продаје крајњем потрошачу на пољопривредном газдинству или на пијаци.

Други захтеви за стављање пољопривредних производа на тржиште обухватају употребу:

1) одређених дефиниција, ознака и продајних назива за пољопривредне производе који се стављају на тржиште у секторима из члана 3. став 1. тач. 11), 12), 15), 16) и 18) овог закона;

2) необавезне резервисане напомене које се користе ради информисања потрошача о посебним препознатљивим карактеристикама пољопривредних производа из сектора из члана 3. став 1. тач. 15), 16) и 18) овог закона.

Поред захтева из става 6. овог члана, пољопривредни производи морају да буду декларисани и у складу са посебним прописом којим се уређује декларисање, означавање и рекламирање хране.

Пољопривредни производи из става 2. овог члана, при увозу, односно извозу, морају да испуњавају тржишне стандарде прописане овим законом или које је Република Србија признала као еквивалентне њима, односно тржишне стандарде државе у коју се извози или ако постоји посебан међународни споразум са условима садржаним у том споразуму.

Министар ближе прописује тржишне стандарде из става 2. овога члана, као и друге захтеве за стављање на тржиште пољопривредних производа.

Класирање трупова

Члан 8.

Пољопривредни производи из члана 3. став 1. тач. 11) и 13) овог закона који се стављају на тржиште из објекта за клање морају бити трупови, полутке и четврти код којих је обављено класирање, категоризација и њихово означавање (у даљем тексту: класирање).

Изузетно од става 1. овог члана, трупови, полутке и четврти који се стављају на тржиште не морају бити класирани ако:

- 1) потичу од животиња из сопствене производње власника објекта за клање за које није закључен уговор о купопродаји;
- 2) потичу из објекта за клање у коме се у складу са овим законом не обавља класирање;
- 3) свињски трупови потичу од аутохтоних раса домаћих животиња.

Класирање трупова обавља се у објекту за клање под условом да:

- 1) је објекат одобрен у складу са законом којим се уређује ветеринарство;
- 2) има одговарајућу опрему за класирање;
- 3) има најмање једно запослено лице одговарајуће стручне спреме које је прошло обуку за обављање класирања трупова (у даљем тексту: класификатор).

Одговорно лице у објекту из става 3. овог члана дужно је да води податке о броју грла на којима је извршено класирање, као и податке о класама и ценама.

Подаци о броју грла на којима је извршено класирање, као и подаци о класама и ценама достављају се Министарству и контролном телу из члана 9. овог закона.

Министар ближе прописује минималан број закраних грла у објекту за клање за обављање класирања, начин обављања класирања, одговарајућу опрему за обављање класирања и услове које треба да испуњава класификатор, као и начин прикупљања података о броју грла на којима је извршено класирање, о класама и о ценама, рокове достављања тих података и образац за достављање података о броју грла на којима је извршено класирање, као и о класама и о ценама.

Министар ближе прописује класе и категорије пољопривредних производа из сектора из члана 3. став 1. тач. 11) и 13) овог закона и начин њиховог означавања, као и изглед ознака којима се означавају трупови, полутке и четврти.

Контролно тело

Члан 9.

Пољопривредни производи из сектора из члана 3. став 1. тачка б) овог закона подлежу обавезној контроли усклађености са тржишним стандардима коју врши Министарство.

Контрола усклађености из става 1. овог члана је поступак провере усклађености пољопривредних производа са тржишним стандардима који укључује издавање сертификата којим се усклађеност потврђује.

Пољопривредни производи у сектору из члана 3. став 1. тач. 11) и 13) овог закона подлежу обавезној контроли поступка класирања коју врши Министарство.

Контрола поступка класирања из става 3. овог члана је поступак провере класирања пољопривредних производа који укључује издавање потврде којим се потврђује исправност класирања.

За обављање послова из ст. 2. и 4. овог члана министар може да овласти правно лице које је регистровано у Агенцији за привредне регистре, односно које је уписано у други одговарајући регистар у складу са посебним

прописом, за техничко испитивање и анализе и испуњава услове у погледу опреме и стручног кадра (у даљем тексту: контролно тело).

Министар на захтев контролног тела решењем утврђује испуњеност услова из става 5. овог члана и овлашћује га за обављање послова у складу са овим законом.

Министарство објављује списак овлашћених контролних тела на својој интернет страници.

Министар решењем одузима овлашћење из става 6. овог члана ако:

1) контролно тело престане да испуњава услове у складу са овим законом;

2) се утврде неправилности у раду контролног тела;

3) не обавља послове у складу са датим овлашћењем;

4) контролно тело поднесе захтев.

Решење из ст. 6. и 9. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Влада утврђује висину накнаде за послове које обавља контролно тело.

Министар ближе прописује услове за контролно тело у погледу опреме и стручног кадра.

Начин обављања контроле усклађености, односно провере класирања

Члан 10.

Контрола усклађености пољопривредних производа са прописаним тржишним стандардима врши се на основу захтева трговца воћем и поврћем који се подноси Министарству или контролном телу.

Министарство или контролно тело проверава усклађеност пољопривредних производа у сектору воћа и поврћа са прописаним тржишним стандардима и издаје сертификат о усклађености свежег воћа и поврћа са тржишним стандардима (у даљем тексту: сертификат), који прати пољопривредни производ у сектору воћа и поврћа приликом стављања на тржиште.

Контрола поступка класирања врши се на основу захтева правног лица, односно предузетника који има одобрен објекат за клање у складу са законом којим се уређује ветеринарство који се подноси Министарству или контролном телу.

Министарство или контролно тело проверава поступак класирања, потврђује исправност извршеног класирања издавањем потврде и о томе сачињава извештај.

Министарство, односно контролно тело води следеће податке:

1) за тржишни стандард, и то о:

(1) спроведеним контролама усклађености са тржишним стандардима;

(2) издатим сертификатима;

2) за класирање, и то о:

(1) спроведеним контролама поступка класирања;

(2) издатим потврдама којима се потврђује исправност класирања.

Контролно тело дужно је да податке из става 5. тачка 1) овог члана уписује у евиденциони лист, који чува најмање пет година од дана спроведене контроле усклађености са тржишним стандардима.

Контролно тело дужно је да Министарству достави квартални збирни извештај о подацима из става 5. тачка 2) овог члана.

Министар ближе прописује начин спровођења контроле усклађености са прописаним тржишним стандардима, односно контроле исправности поступка класирања и рокове за спровођење контроле, као и образац сертификата, образац евиденционог листа о обављеним контролама усклађености са тржишним стандардима и образац збирног извештаја.

б) Посебни захтеви у појединим секторима

Посебни захтеви у сектору воћа и поврћа

Члан 11.

Трговац воћем и поврћем који ставља на тржиште свеже воће и поврће мора бити уписан у Регистар трговаца воћем и поврћем (у даљем тексту: Регистар трговаца).

Трговац воћем и поврћем уписује се у Регистар трговаца под условом да је регистрован у Агенцији за привредне регистре.

Регистар трговаца успоставља и води Министарство.

На захтев трговца воћем и поврћем министар доноси решење о упису у Регистар трговаца.

Регистар трговаца нарочито садржи следеће податке:

1) општи подаци о трговцу воћем и поврћем са напоменом уколико је трговац воћем и поврћем овлашћен у складу са овим законом (пословно име, седиште, адреса, матични број, порески идентификациони број);

2) подаци о одговорном лицу (име и презиме, контакт подаци);

3) подаци о делатности;

4) место у ланцу трговине (трговина на велико или мало);

5) тржишна вредност производње свежег воћа, односно поврћа;

6) о извршеном инспекцијском надзору;

7) о изреченим мерама ограничења или забране промета, односно утврђеним прекршајима у складу са овим законом;

8) о издатим сертификатима.

Подаци из става 5. тач. 1) – 4) овог члана су јавни.

Регистар трговаца води се у електронској форми и може се повезивати са другим базама и регистрима Министарства и других надлежних органа.

Министар решењем брише трговца воћем и поврћем из Регистра трговаца ако:

1) поднесе захтев за брисање из Регистра трговаца;

2) се утврди да не испуњава услове за упис у Регистар трговаца;

3) се утврди да поступа супротно одредбама овог закона и прописа донетих на основу овог закона.

Трговац воћем и поврћем дужан је да сваку промену података из става 5. тач. 1) – 4 овог члана пријави Министарству у року од 30 дана од дана настале промене.

Решење министра из ст. 4. и 8. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Министар ближе прописује садржину и начин вођења Регистра трговаца, као и образац захтева за упис у Регистар трговаца.

Овлашћени тровац воћем и поврћем

Члан 12.

На захтев трговца воћем и поврћем, министар решењем може да овласти трговца воћем и поврћем да врши контролу усклађености са прописаним тржишним стандардима и издаје сертификат за воће и поврће које он ставља на тржиште.

Овлашћење из става 1. овог члана издаје се трговцу воћем и поврћем под условом да:

- 1) је уписан у Регистар трговаца;
- 2) има најмање једно лице запослено на неодређено време за контролу усклађености воћа и поврћа са прописаним тржишним стандардима које је прошло обуку за контролу усклађености;
- 3) има одговарајућу опрему за вршење контроле усклађености воћа и поврћа са прописаним тржишним стандардима;
- 4) је после три године инспекцијског надзора сврстан у незнатан степен ризика у складу са посебним прописом којим се уређује инспекцијски надзор.

Извршене контроле усклађености из става 1. овог члана овлашћени трговац воћем и поврћем дужан је да уписује у евиденциони лист из члана 10. овог закона, који чува најмање пет година од дана спроведене контроле усклађености са тржишним стандардима.

Решење министра из става 1. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Министар ближе прописује услове под којим се трговац воћем и поврћем овлашћује за контролу усклађености воћа и поврћа са прописаним тржишним стандардима и образац захтева за овлашћење трговца воћем и поврћем.

Посебни захтеви у сектору хмеља

Члан 13.

У сектору хмеља пољопривредни производи који се стављају на тржиште морају да имају издат сертификат.

За издавање сертификата из става 1. овог члана одређује се Институт за ратарство и повртарство, Нови Сад.

Пољопривредни произвођач који ставља на тржиште хмељ подноси захтев за издавање сертификата Институту за ратарство и повртарство, Нови Сад.

Министар ближе прописује начин издавања сертификата, као и образац сертификата за хмељ.

Посебни захтеви у секторима шећера, млека и млечних производа и дувана

Члан 14.

Правно лице које обавља делатност у сектору шећера дужно је да Министарству доставља податке о оствареној и уговореној производњи шећерне репе, податке о производњи, продаји и залихама шећера, изоглукозе и других производа, као и податке о ценама шећерне репе и шећера, ради праћења тржишта.

Први откупљивач сировог млека дужан је да Министарству достави податке о количини укупно откупљеног сировог млека, ради праћења тржишта.

Правно лице, односно предузетник који обавља делатност у сектору дувана дужно је да Министарству доставља податке о ценама по типу дувана, ради праћења тржишта.

Министар ближе прописује начин и рокове за достављање података из ст. 1 – 3. овог члана, као и образце: образац о тржишту шећера, образац о количини откупљеног сировог млека и образац о тржишту дувана.

Посебни захтеви у сектору вина

Члан 15.

Производња, уређење тржишта, дефиниције производа, политика квалитета, ознаке и продајни називи за пољопривредне производе који се стављају на тржиште из сектора вина уређују се у складу са прописом којим се уређује вино и овим законом.

в) Захтеви који се односе на произвођачке организације, удружења произвођачких организација и међугранске организације

Произвођачке организације

Члан 16.

Произвођачке организације могу оснивати пољопривредни произвођачи у секторима из члана 3. став 1. овог закона.

На захтев произвођачких организација из става 1. овог члана министар доноси решење о признавању произвођачке организације.

Министарство води евиденцију о признатим произвођачким организацијама, која нарочито садржи следеће податке, и то: назив, седиште, контакт телефон, број решења о признавању, сектор у којем се оснива.

Министар укида решење о признавању произвођачке организације из става 2. овог члана ако произвођачка организација престане да испуњава услове у складу са овим законом, односно ако се утврди неправилност у раду признате произвођачке организације.

Решење министра из ст. 2. и 4. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Министар прописује начин вођења евиденције, као и образац евиденције о признатим произвођачким организацијама.

Услови за признавање произвођачке организације

Члан 17.

Услови за признавање произвођачке организације су:

1) да је правно лице основано од стране пољопривредних произвођача у секторима из члана 16. став 1. овог закона;

2) да је регистровано у Агенцији за привредне регистре;

3) да има одговарајући број чланова;

4) да остварује минимални обим или минималну вредност производње намењене тржишту;

5) да има статут;

6) да обавља најмање једну од следећих активности као заједничку:

(1) прераду;

(2) дистрибуцију, односно превоз, укључујући даљинску трговину;

(3) паковање, означавање или промоцију;
 (4) организацију контроле квалитета;
 (5) коришћење опреме, односно складишних простора;
 (6) управљање отпадом директно повезаним са производњом;
 (7) набавку потребних инпута;
 (8) све остале активности повезане с услугама којима се остварује један од циљева наведених у тачки б) овог става;

7) да се оснива ради остваривања најмање једног од следећих циљева:

(1) планирање производње у складу са потребама потражње на тржишту и њено прилагођавање потражњи, посебно у погледу квалитета и количине производа;

(2) концентрисање понуде и стављање на тржиште производа чланова организације, без посредника;

(3) рационализација трошкова производње и повраћаја улагања у складу са стандардима заштите животне средине и стандардима добробити животиња, као и ради стабилизација произвођачких цена;

(4) спровођење истраживања и покретање иницијатива о одрживим методама производње, иновативним праксама, конкурентности и праћењу тржишта;

(5) промовисање и пружање техничке помоћи за примену прихватљивих узгојних пракси и производних техника, ради заштите животне средине, као и пракси и техника које поштују добробит животиња;

(6) подстицање и пружање техничке помоћи за примену производних стандарда, побољшање квалитета производа и развој производа са ознакама географског порекла, као и производа са ознаком квалитета;

(7) управљање споредним производима и отпадом, како би се заштитио квалитет воде, земљишта и природног окружења и сачувао или подстакао биодиверзитет;

(8) допринос одрживом коришћењу природних ресурса и ублажавању штетних дејстава климатских промена;

(9) развој иницијатива у области промоције и стављања на тржиште;

(10) пружање техничке помоћи за коришћење терминских тржишта и система осигурања.

Произвођачка организација у сектору воћа и поврћа и сектору млека и млечних производа мора имати најмање један од три циља из става 1. тачка 7) подтач. 1) – 3) овог члана.

Члан произвођачке организације у сектору воћа и поврћа може највише 25% од своје целокупне производње воћа и поврћа ставити на тржиште директно, а не преко произвођачке организације.

Министар ближе прописује услове и начин за признавање произвођачке организације, као и образац захтева за признавање произвођачке организације.

Финансијска подршка за оснивање и почетак рада произвођачке организације

Члан 18.

Призната произвођачка организација може да оствари право на финансијску подршку за оснивање и првих пет година рада ако има одобрен пословни план.

Одобравање пословног плана и утврђивање права на финансијску подршку из става 1. овог члана обавља Министарство – Управа за аграрна плаћања (у даљем тексту: Управа), на основу поднетог захтева признате произвођачке организације.

Финансијска подршка из става 1. овог члана исплаћују се годишње, у паушалном износу, за првих пет година рада, уз постепено годишње смањивање финансијских средстава.

Министар ближе прописује начин остваривања права на финансијску подршку за оснивање и првих пет година рада произвођачке организације, Листу трошкова који се надокнађују, максимални износ финансијске подршке по годинама и за укупан петогодишњи период, као и образац захтева за финансијску подршку и образац пословног плана.

Обавезе произвођачких организација

Члан 19.

Произвођачка организација која остварује право на финансијску подршку дужна је да:

- 1) даје тачне податке и документацију за остваривање права на финансијску подршку;
- 2) спроводи одобрени пословни план;
- 3) наменски користи финансијску подршку;
- 4) врати добијена новчана средства ако су ненаменски коришћена, односно ако су добијена на основу нетачних података;
- 5) врати новчана средства ако су неосновано исплаћена услед административне грешке;
- 6) чува документацију на основу које је остварио право на финансијску подршку најмање пет година од дана исплате;

Произвођачка организација дужна је да врати исплаћену финансијску подршку у року од 30 дана од дана правноснажности решења којим се утврђује обавеза да се изврши повраћај финансијске подршке увећан за износ затезне камате у складу са законом, ако се не придржава обавеза из става 1. тач. 1) – 4) овог члана.

Удружење произвођачких организација и међугранска организација

Члан 20.

Министар решењем признаје удружење произвођачких организација које је основано на иницијативу најмање две признате произвођачке организације у истом сектору из члана 3. става 1. овог закона.

Удружење произвођачких организација из става 1. овог члана може да спроводи било који циљ из члана 17. став 1. тачка 7) овог закона, као и да обавља све активности признате произвођачке организације.

Министар решењем признаје међугранску организацију која је основана на иницијативу признате произвођачке организације или удружења

произвођачких организација у сектору из члана 3. става 1. овог закона и најмање једног правног лица, односно предузетника из области прераде, трговине и/или дистрибуције.

Министарство води евиденцију о признатим удружењима произвођачких организација и међугранским организацијама која нарочито садржи следеће податке, и то: назив, седиште, контакт телефон, број решења о признавању, сектор у којем се оснива.

Решење министра из ст. 1. и 3. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Министар ближе прописује начин признавања удружења произвођачких организација и међугранских организација, документацију која се доставља за признавање, као и образац захтева за признавање.

Министар ближе прописује начин вођења евиденције, као и образац евиденције о признатим удружењима произвођачких организација и признатим међугранским организацијама.

Прилагођавање понуде захтевима тржишта

Члан 21.

Ради подстицања активности организација из чл. 16. и 20. овог закона, које се односе на прилагођавање понуде захтевима тржишта, осим активности која се односи на повлачење пољопривредних производа с тржишта, могу се донети мере које се односе на: побољшање квалитета пољопривредног производа; промовисање организације производње, прераде и маркетинга; праћење кретања тржишних цена; израду краткорочних и дугорочних прогноза производње.

Министар ближе прописује мере из става 1. овог члана, као и начин њиховог спровођења.

г) Прилагођавање понуде у сектору вина

Члан 22.

Ради стабилизације тржишта, могу се донети посебни тржишни захтеви којима се уређује понуда у сектору вина.

Посебни тржишни захтеви из става 1. овог члана не смеју:

1) се односити на трансакције после првог стављања на тржиште одређеног производа из сектора вина;

2) дозволити договор о ценама, укључујући случајеве када су цене постављене као смернице или препоруке;

3) онемогућити доступност превеликог удела рода који би иначе био доступан.

Министар ближе прописује посебне тржишне захтеве којима се уређује понуда у сектору вина и начин њиховог спровођења.

д) Уговорни односи

Члан 23.

Пре испоруке пољопривредног производа од пољопривредног произвођача према прерађивачу или откупљивачу мора се закључити уговор у писаној форми између тих страна.

У случају из става 1. овог члана, први прерађивач или откупљивач мора да понуди предлог уговора у писаној форми за испоруку тих производа од стране пољопривредног произвођача.

Призната произвођачка организација може да преговара у име својих чланова о уговорима којима се уређује испорука пољопривредног производа од пољопривредног произвођача према прерађивачу или откупљивачу.

Влада утврђује пољопривредне производе из сектора из члана 3. става 1. овог закона у којима су уговори обавезни.

Министар ближе прописује основне елементе уговора у појединим секторима.

2. Мере уређења тржишта

Члан 24.

Мере уређења тржишта обухватају:

1) интервенције на тржишту, и то:

(1) јавну интервенцију;

(2) подршку приватном складиштењу;

(3) посебне интервентне мере;

2) посебну подршку за пољопривредне производе која се односи

на:

(1) мере подршке побољшања прехранбених навика деце и омладине,

(2) оперативне програме у сектору воћа и поврћа,

(3) мере подршке за уређење тржишта за вино,

(4) мере подршке за уређење тржишта за пчеларство,

(5) мере подршке информисања и промоције пољопривредних

производа.

а) Интервенције на тржишту

Јавна интервенција

Члан 25.

Јавна интервенција обухвата откуп, складиштење, односно начин располагања откупљеним пољопривредним производима и спроводи се током тржишне године за следеће пољопривредне производе, и то:

1) у сектору житарица – обичну пшеницу, тврду (дурум) пшеницу, јечам и кукуруз у периоду од 1. новембра текуће године до 31. маја наредне године;

2) у сектору говеђег и телећег меса – свеже или расхлађено месо, и то: трупови и полутке, компензиране четврти, предње четврти (нераздвојене или раздвојене) и задње четврти (нераздвојене или раздвојене) током целе календарске године;

3) у сектору млека и млечних производа – маслац произведен од пастеризоване павлаке добијене директно од крављег млека, са минималним садржајем масноће од 82% и са максималним садржајем воде од 16% и обрано млеко у праху добијено од крављег млека поступком распршивања, које садржи најмање 34% беланчевина у безмасном сувом остатку у периоду од 1. марта до 30. септембра текуће године.

Поступак јавне интервенције спроводи се када је тржишна цена пољопривредних производа у секторима из става 1. овог члана нижа од референтне цене.

Критеријуме за одређивање референтне цене и референтну цену утврђује Влада.

У оквиру јавне интервенције из става 1. овог члана откупљују се пољопривредни производи пореклом из Републике Србије, који испуњавају услове у погледу квалитета и класирања.

Откуп пољопривредних производа као мера јавне интервенције из става 1. овог члана спроводи се по утврђеној интервентној цени која не сме бити виша од референтне цене.

Влада уређује услове под којим се спроводи јавна интервенција у погледу врсте, количине и квалитета и класирања пољопривредног производа; избор корисника мера уређења тржишта у зависности од сектора; начин спровођења јавне интервенције и потребну документацију; начин формирања и утврђивања интервентне цене; период спровођења јавне интервенције; начин складиштења откупљених пољопривредних производа и основне елементе управног уговора о откупу у оквиру јавне интервенције; као и финансијска средства потребна за спровођење јавне интервенције.

Поступак продаје пољопривредних производа који су били предмет јавне интервенције мора да се обавља на начин којим се спречава поремећај на тржишту, обезбеђује једнак приступ пољопривредним производима и једнако поступање према купцима.

Продаја пољопривредних производа који су били предмет јавне интервенције спроводи се по утврђеној цени или прикупљањем понуда.

Влада уређује услове у погледу врсте, количине, продаје и периода продаје пољопривредних производа, као и начин продаје пољопривредних производа који су били предмет јавне интервенције и основне елементе управног уговора о продаји у оквиру јавне интервенције.

Складиште за потребе чувања пољопривредних производа који су предмет јавне интервенције треба да испуњава услове у погледу објекта и техничке опремљености.

Министар ближе прописује услове које треба да испуни складиште у погледу објекта и техничке опремљености за потребе чувања пољопривредних производа који су предмет јавне интервенције.

Управа са корисником мера уређења тржишта закључује уговор о откупу, односно продаји пољопривредних производа у оквиру јавне интервенције.

Подршка приватном складиштењу

Члан 26.

Подршка приватном складиштењу спроводи се када је тржишна цена пољопривредног производа нижа од референтне цене као накнада дела трошкова складиштења.

Подршка приватном складиштењу одобрава се за следеће пољопривредне производе:

- 1) у сектору шећера – бели рафинисани шећер;
- 2) у сектору говеђег и телеђег меса – свеже или расхлађено месо говеда;
- 3) у сектору свињског меса – свеже или расхлађено свињско месо;
- 4) у сектору овчијег и козијег меса – свеже или расхлађено овчије и козије месо;

5) у сектору млека и млечних производа – маслац произведен од павлаке добијене директно од крављег млека и обрано млеко у праху добијено од крављег млека.

Подршка приватном складиштењу одобрава се за пољопривредне производе пореклом из Републике Србије, који испуњавају услове у погледу квалитета и класирања.

Влада уређује услове под којима се спроводи подршка приватном складиштењу у погледу врсте, количине и квалитета и класирања пољопривредног производа, избор корисника мера уређења тржишта у зависности од сектора, начин спровођења подршке приватном складиштењу и потребну документацију, начин утврђивања висине средстава за подршку приватном складиштењу, период приватног складиштења и основне елементе управног уговора о приватном складиштењу, као и финансијска средства потребна за спровођење подршке приватном складиштењу.

Складиште за потребе чувања пољопривредних производа који су предмет подршке приватном складиштењу треба да испуњава услове у погледу објекта и техничке опремљености.

Министар ближе прописује услове које треба да испуни складиште у погледу објекта и техничке опремљености за потребе чувања пољопривредних производа који су предмет подршке приватном складиштењу.

Управа са корисником мера уређења тржишта закључује уговор о приватном складиштењу пољопривредних производа који су предмет подршке приватном складиштењу.

Обавеза класирања у поступку јавне интервенције и подршке приватном складиштењу

Члан 27.

Говеђе месо које је предмет јавне интервенције, односно говеђе и свињско месо које је предмет подршке приватном складиштењу мора бити од трупова, полутки и четврти код којих је обављено класирање.

Говеђе месо које је предмет јавне интервенције или подршке приватном складиштењу мора бити добијено од животиња старијих од осам месеци.

Свињско месо које је предмет подршке приватном складиштењу мора бити добијено од животиња које нису коришћене у приплоду.

Посебне интервентне мере

Члан 28.

Посебне интервентне мере доносе се у сектору говеђег и телећег меса, свињског меса, овчијег и козијег меса, живинског меса, јаја и млека и млечних производа, ради спречавања тржишних поремећаја насталих услед:

- 1) примене мера за спречавање ширења болести животиња;
- 2) губитка поверења потрошача због постојања опасности за јавно здравље, односно здравље животиња.

Мере које се спровode у случају из става 1. тачка 1) овог члана, могу да се донесу једино ако су предузете ветеринарско-санитарне мере које су неопходне за сузбијање болести и у трајању које је потребно за поновну стабилизацију тржишта.

У случају из става 1. тачка 2) овог члана, посебне интервентне мере могу се донети и за пољопривредне производе из других сектора наведених у члану 3. став 1. овог закона.

Влада уређује врсте посебних интервентних мера, временски период примене тих мера, начин спровођења посебних интервентних мера и потребну документацију, као и финансијска средства за њихово спровођење.

б) Посебна подршку за пољопривредне производе

Мере подршке побољшању прехранбених навика деце и омладине

Члан 29.

Ради побољшања прехранбених навика деце и омладине која похађају образовно-васпитне установе и подизања свести у широј јавности о значају здраве исхране у развоју деце и омладине, Влада доноси:

1) Програм мера подршке побољшању прехранбених навика деце и омладине у сектору млека и млечних производа;

2) Програм мера подршке побољшању прехранбених навика деце и омладине у секторима воћа и поврћа и прерађевина од воћа и поврћа.

Програми из става 1. овог члана нарочито садрже период на који се доносе, анализу стања, циљну групу, Листу прихватљивих производа, критеријуме за избор производа, трошкове који се надокнађују у оквиру мере, циљеве и показатеље успешности и праћења ових програма, начин вредновања, оцењивања и извештавања о спровођењу ових програма, као и потребна финансијска средства за спровођење програма и начин финансирања.

Програми из става 1. овог члана објављују се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Пољопривредни производи који су предмет подршке побољшању прехранбених навика деце и омладине морају бити пореклом из Републике Србије, који испуњавају услове у погледу квалитета и тржишног стандарда.

Право на коришћење мера подршке побољшању прехранбених навика деце и омладине има правно лице, односно предузетник који испоручује производе образовно-васпитним установама.

Министар, уз сагласност министра надлежног за послове просвете, ближе прописује циљну групу, период спровођења мере и територију на којој се мера спроводи, избор корисника мера уређења тржишта, услове остваривања права на подршку, трошкове који се надокнађују у оквиру ове мере, начин спровођења и потребну документацију и начин финансирања, као и образац захтева за коришћење мере подршке.

Министар, уз сагласност министра надлежног за послове просвете и министра надлежног за послове здравља, ближе прописује Листу прихватљивих производа са количином obroка.

Оперативни програми у сектору воћа и поврћа

Члан 30.

Влада доноси Програм за одрживе оперативне програме у сектору воћа и поврћа, који нарочито садржи период на који се доноси, анализу стања, циљеве и показатеље успешности и праћења овог програма, начин вредновања, оцењивања и извештавања о спровођењу оперативних програма, као и начин финансирања.

Програм из става 1. овог члана објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Министарство прати реализацију Програма из става 1. овог члана и предлаже усклађивање овог програма са реалним потребама у сектору воћа и поврћа.

Оперативни програм у сектору воћа и поврћа доноси призната произвођачка организација, односно признато удружење произвођачких организација из сектора воћа и поврћа који мора да буде усклађен са Програмом из става 1. овог члана.

Оперативни програм из става 4. овог члана доноси се за период од најмање три, а највише пет година и може да се измени на начин прописан за његово доношење.

Оперативни програм из става 4. овог члана мора да садржи најмање два циља од циљева наведених у члану 17. став 1. тачка 7) овог закона или најмање два од следећих циљева:

- 1) планирање производње, укључујући предвиђање и праћење производње и потрошње;
- 2) побољшање квалитета производа, у свежем или прерађеном облику;
- 3) подизање комерцијалне вредности производа;
- 4) промоцију производа, у свежем или прерађеном облику;
- 5) заштиту животне средине, посебно у вези са заштитом вода и методама производње које поштују животну средину, укључујући органску производњу;
- 6) спречавање кризних ситуација и управљање њима.

Управа одобрава оперативни програм из става 4. овог члана и утврђује право на подршку за спровођење тог оперативног програма на основу захтева за одобравање оперативног програма.

Произвођачка организација подноси годишњи извештај о спровођењу оперативног програма за текућу годину најкасније до 15. фебруара наредне године заједно са захтевом за исплату.

Министар ближе прописује начин одобравања оперативног програма и исплате за спровођење оперативног програма, као и обрасце: образац оперативног програма, образац захтева за одобрење оперативног програма и образац захтева за исплату за спровођење оперативног програма.

Мере подршке за уређење тржишта у сектору вина

Члан 31.

Ради реализације мера подршке за уређење тржишта у сектору вина, Влада доноси Програм мера подршке за вино којим се нарочито уређују период на који се доноси, врсте и опис мера подршке уређења тржишта у сектору вина, услови за остваривање мера, циљеви и динамика спровођења тих мера, као и начин финасирања.

Програм мера подршке за вино објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Право на коришћење мера подршке за уређење тржишта у сектору вина, у зависности од врсте мере, има:

- 1) произвођач грозђа који је уписан у Виноградарски регистар у складу са законом којим се уређује вино;

2) произвођач шире, вина и других производа који је уписан у Винарски регистар у складу са законом којим се уређује вино;

3) произвођачка организација, односно удружење произвођачких организација, односно међугранска организација основане у сектору вина, које су признате у складу са овим законом;

4) удружење произвођача грозђа, односно шире, вина и других производа уписано у одговарајући регистар у складу са законом којим се уређују удружења;

5) правно лице регистровано у Агенцији за привредне регистре за дестилацију, пречишћавање и мешање пића;

6) правно лице регистровано у Агенцији за привредне регистре које обавља послове у вези са промоцијом у сектору вина.

Министар ближе прописује избор корисника мера уређења тржишта у зависности од врсте мере, услове остваривања права на подршку, начин спровођења мера, потребну документацију која се доставља, максимални износ средстава по кориснику мера уређења тржишта и образац захтева за остваривање права на подршку по врсти мера.

Мере подршке за уређење тржишта у пчеларству

Члан 32.

Ради реализације мера подршке за уређење тржишта у пчеларству, Влада доноси Програм мера подршке за пчеларство којим се нарочито уређује период на који се доноси, врста и опис мера подршке уређења тржишта у пчеларству, услови за остваривање мера, циљеви и динамика спровођења тих мера, као и начин финасирања.

Програм мера подршке за пчеларство објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Право на коришћење мера подршке за уређење тржишта у пчеларству, у зависности од врсте мере, има:

1) правно лице, предузетник и физичко лице које је пријавило број кошница и извршило обележавање и регистрацију кошница пчела у Централној бази података о обележавању животиња;

2) произвођачка организација, односно удружење произвођачких организација, односно међугранска организација основане у пчеларству, које су признате у складу са овим законом;

3) удружење произвођача пчелињих производа уписано у одговарајући регистар у складу са законом којим се уређују удружења;

4) правно лице уписано у одговарајући регистар у складу са законом којим се уређује наука и истраживање;

5) правно лице регистровано у Агенцији за привредне регистре које обавља послове у вези са промоцијом у пчеларству.

Министар ближе прописује избор корисника мера уређења тржишта у зависности од врсте мере, услове остваривања права на подршку, начин спровођења мера, потребну документацију, максимални износ средстава по кориснику мера уређења тржишта и образац захтева за остваривање права на подршку по врсти мера.

Мере подршке информисања и промоције пољопривредних производа

Члан 33.

Мере подршке информисања и промоције пољопривредних производа доносе се ради:

- 1) јачања конкурентности у области пољопривреде;
- 2) повећања нивоа свести о вредностима пољопривредних производа и стандардима који се односе на методе производње;
- 3) повећања потрошње пољопривредних производа, као и повећања њихове препознатљивости на тржишту;
- 4) подизања нивоа свести о ознакама квалитета и органској производњи и њиховог препознавања;
- 5) јачање конкурентности пољопривредних производа на тржиштима других држава.

Програми информисања и промоције

Члан 34.

Мере подршке информисања и промоције пољопривредних производа спроводе се путем Програма информисања и промоције, које доноси призната произвођачка организација, признато удружење произвођачких организација или призната међугранска организација, као и удружења основана у складу са законом којим се уређују удружења састављена од произвођача и/или прерађивача пољопривредних производа.

Програм информисања и промоције мора садржати активности којима се истичу специфичне карактеристике метода пољопривредне производње, односно производа, нарочито у погледу:

- 1) безбедности хране, следљивости, аутентичности, декларисања, хранљивих и здравствених аспекта, добробити животиња, поштовања животне средине и одрживог развоја;
- 2) карактеристика пољопривредних и прехрамбених производа, посебно у погледу њиховог квалитета, укуса, разноврсности или традиције;
- 3) подизања нивоа свести о аутентичности производа са ознакама географског порекла и производа добијених методама органске производње.

Програм информисања и промоције не може да буде усмерен на наглашавање робне марке, при чему се не забрањује видљивост робне марке приликом представљања или дегустације производа, као и у информативном и промотивном материјалу у складу са одредбама закона којим се уређује заштита конкуренције.

Програм информисања и промоције мора да садржи циљеве и обим активности, уз опис процењених трошкова.

Пољопривредни производи који су предмет подршке информисања и промоције пољопривредних производа морају бити пореклом из Републике Србије.

Министар ближе прописује активности које Програм информисања и промоције мора да садржи, услове и начин остваривања права за мере подршке информисања и промоције пољопривредних производа, пољопривредне производе за које се спроводе мере подршке информисања и промоције пољопривредних производа, трошкове који се надокнађују за активности у оквиру Програма информисања и промоције, критеријуме за избор Програма информисања и промоције, максимални износ средстава по кориснику

мера уређења тржишта, као и образац захтева за остваривање права на подршку за спровођење Програма информисања и промоције.

Обавезе корисника мера уређења тржишта

Члан 35.

Корисник мера уређења тржишта дужан је да:

- 1) даје тачне податке и документацију за остваривање права на мере подршке;
- 2) наменски користи добијена новчана средства у складу са условима и одредбама овог закона и прописа донетих на основу њега;
- 3) врати добијена новчана средства ако су ненаменски коришћена, односно ако су добијена на основу нетачних података;
- 4) врати новчана средства ако су неосновано исплаћена услед административне грешке;
- 5) чува документацију на основу које је остварио право на мере уређења тржишта пет година од дана исплате новчаних средстава.

Корисник мера уређења тржишта дужан је да врати исплаћена новчана средства најкасније у року од 30 дана од дана правноснажности решења којим се утврђује обавеза да се изврши повраћај новчаних средстава увећан за износ затезне камате у складу са законом, ако се не придржава обавеза из става 1. тач. 1) – 3) овог члана.

Корисник мера уређења тржишта који није вратио средства не може да оствари право на мере уређења тржишта прописане овим законом до измирења насталих новчаних обавеза.

3. Спровођење захтева и мера уређења тржишта

Буџетско планирање захтева и мера уређења тржишта

Члан 36.

За спровођење захтева уређења тржишта из члана 18. овог закона и мера уређења тржишта из чл. 25, 26, 28 – 32. и члана 34. овог закона, Влада прописује за сваку буџетску годину укупан обим средстава, врсте мера и максималне износе по врстама мера у складу са овим законом и законом којим се уређује буџет Републике Србије.

Обим средстава из става 1. овог члана утврђује се у оквирима буџета Министарства.

Средства за захтеве и мере уређења тржишта из чл. 18, 25, 26, 28 – 32. и члана 34. овог закона исплаћују се до износа финансијских средстава који је утврђен актом Владе из става 1. овог члана.

Спровођење захтева и мера уређења тржишта

Члан 37.

Приликом спровођења захтева и мера уређења тржишта пољопривредних производа Управа:

- 1) спроводи поступак за остваривање права на подршку из члана 18, 25, 26, 28 – 32. и члана 34. овог закона;
- 2) припрема и објављује јавне позиве;
- 3) прима, евидентира, контролише и обрађује захтеве у складу са овим законом;
- 4) спроводи административну контролу и контролу на лицу места;

5) доноси управне акте и закључује управне уговоре којима се утврђују права и обавезе;

6) одобрава и спроводи плаћања корисницима;

7) спроводи поступак за повраћај средстава у случају неиспуњења обавеза од стране корисника или неосноване исплате средстава;

8) води евиденцију корисника захтева и мера уређења тржишта, која нарочито садржи податке о кориснику (име и презиме, пословно име, адреса пребивалишта, односно седишта, јединствени матични број грађана, односно матични број), врсту захтева и мере уређења тржишта, износ средстава;

9) пред надлежним судовима покреће поступке у вези са својим управним актима и закљученим уговорима за спровођење захтева и мера уређења тржишта;

10) доставља извештаје и анализе министру;

11) обавља друге послове, у складу са овим законом.

Административна контрола из става 1. тачка 3) овог члана обухвата контролу усклађености поднетих захтева са овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

На питања поступка која нису другачије уређена овим законом примењују се одредбе закона који уређује општи управни поступак.

Министар ближе прописује начин и садржину вођења евиденције корисника захтева и мера уређења тржишта.

Контрола на лицу места

Члан 38.

Послове контроле спровођења захтева уређења тржишта из члана 18. овог закона и мера уређења тржишта из чл. 25, 26, 28 – 32. и 34. овог закона обавља Управа преко државних службеника распоређених на пословима контроле на лицу места (у даљем тексту: контролори).

Контролор има службену легитимацију у обављању послова контроле на лицу места у спровођењу захтева и мера уређења тржишта.

У вршењу послова контроле на лицу места, контролор има право и дужност да:

1) врши увид у документацију везану за остваривање права у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона;

2) врши контролни преглед засада, пчелињака, пословних и производних простора, објеката, уређаја, робе и пословне документације;

3) фотографише, односно сачини аудио-видео запис контролног прегледа из тачке 2) овог става;

4) проверава испуњеност услова за остваривање права у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона;

5) предузме друге мере и радње у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

У вршењу послова контроле на лицу места, контролор је овлашћен да:

1) наложи извршење мера и радњи уз одређивање за то потребног рока;

2) изради извештај о мерама и радњама у вршењу послова контроле на лицу места;

3) обавести друге службе Управе, ако постоје разлози за предузимање мера из делокруга рада тих служби;

4) привремено одузме документацију и предмете који у поступку пред Управом или судском поступку могу да послуже као доказ;

5) поднесе пријаву надлежном органу за учињено кривично дело или привредни преступ, односно поднесе захтев за покретање прекршајног поступка;

6) обавести други орган ако постоје разлози за предузимање мера за које је тај орган надлежан;

7) предузима друге мере и радње у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

О извршеном привременом одузимању документације и предмета из става 4. тачка 4) овог члана контролор издаје потврду.

Корисник мера уређења тржишта код кога се врши контрола дужан је да контролору омогући вршење контроле и пружа потребне податке и информације, као и да на његов захтев, у одређеном року, достави или припреми податке и материјале који су му потребни за вршење послова контроле.

Министар ближе прописује начин обављања контроле на лицу места, као и образац службене легитимације контролора.

III. ТРГОВИНА СА ДРУГИМ ДРЖАВАМА

Увозне и извозне дозволе

Члан 39.

Ради ефикасног управљања тржиштем пољопривредних производа, испуњења међународних обавеза, праћења спољнотрговинских токова и тржишних кретања, као и доношења мера прописаних овим законом и прописима којима се уређује спољнотрговинско пословање Министарство издаје дозволе за увоз, односно извоз пољопривредних производа са Листе производа за које се издају дозволе за увоз, односно извоз.

Дозволе из става 1. овог члана се издају на основу поднетог захтева.

Издавање дозвола из става 1. овог члана може се условити полагањем средстава осигурања ради гаранције да ће се пољопривредни производ за који је дозвола издата бити увезен, односно извезен за време важења дозволе.

Управа царина прати и надзире реализацију увоза и извоза производа по дозволама издатим у складу са ставом 1. овог члана и о томе доставља податке Министарству.

Министарство води евиденцију о издатим дозволама за увоз, односно извоз, која нарочито садржи податке о: броју поднетих захтева за дозволе, броју издатих дозвола, оствареним и неискоришћеним количинама по захтевима и издатим дозволама.

Влада утврђује Листу производа за које се издају дозволе за увоз, односно извоз, врсту осигурања и висину средства осигурања, начин полагања и враћања средстава осигурања, као и обрасце: образац захтева за издавање дозволе за увоз, образац захтев за издавање дозволе за извоз, образац дозволе за увоз и образац дозволе за извоз.

Тарифне квоте

Члан 40.

Тарифне квоте за увоз пољопривредних производа у секторима из члана 3. став 1. овог закона расподељују се, у складу са прописима којима се уређује спољнотрговинско пословање, применом једног од следећих метода:

- 1) према хронолошком реду датума прихватања декларација за стављање у слободан промет (метода „први дошао – први услужен”);
- 2) пропорционално количинама које су тражене приликом подношења захтева (метода „истовремене провере”);
- 3) узимајући у обзир традиционалне токове трговине (метода „традиционални увозници/нови увозници”);
- 4) комбинације метода из тач. 1) – 3) овог члана или било којом другом одговарајућом методом.

Контролу и праћење тарифних квота у складу с методом из става 1. тачка 1) овог члана обавља Управа царина у складу са царинским прописима.

Расподелу тарифних квота у складу с методом из става 1. тач. 2), 3) и 4) овог члана врши Министарство према редоследу поднетих захтева.

Управа царина прати и контролише увоз у оквиру тарифних квота и податке о искоришћености квоте доставља Министарству.

Влада ближе утврђује начин и избор методе за расподелу тарифне квоте за производе из сектора наведених у члану 3. став 1. овог закона, образац захтева за доделу тарифне квоте, као и начин и рокове извештавања о увозу у оквиру тарифних квота.

Ванредне интервентне мере

Члан 41.

Ванредне интервентне мере доносе се ради ефикасног и правовременог спречавања тржишних поремећаја проузрокованих значајним растом или падом цена на унутрашњем или иностраним тржиштима или другим догађајима и околностима који доводе или прете да доведу до значајних поремећаја на тржишту.

Хитне ванредне интервентне мере доносе се ради отклањања тржишних поремећаја из става 1. овог члана, уколико се поремећај или опасност од поремећаја на тржишту појави брзо, односно неочекивано да је неопходно предузети хитне мере или ако би одлагање предузимања хитне мере претило да проузрокује или продуби поремећај или да повећа обим мере коју би касније било неопходно предузети против те опасности или већ насталог поремећаја или би штетило производњи или стању на тржишту.

Мерама из ст 1. и 2. овог члана нарочито се могу изменити обим, трајање, као и други захтеви и мере уређења тржишта прописане овим законом или укинута увозне дажбине у целини или делимично, за одређене количине пољопривредних производа или у одређеном временском периоду у мери и року потребном да се реши поремећај на тржишту, поштујући обавезе које произлазе из међународних споразума.

Мере донете у складу са ст. 1. и 2. овог члана могу остати на снази у периоду не дужем од 12 месеци.

Ако су поремећаји на тржишту из ст. 1. и 2. овог члана присутни након истека периода из става 4. овог члана, преиспитује се донета мера и продужава се за нови период који није дужи од 12 месеци или се доноси друга адекватна мера у складу са законом.

Средства за спровођење ванредних интервентних мера, односно хитних ванредних интервентних мера обезбеђују се у буџету Републике Србије.

Влада, на предлог Министарства или другог надлежног органа, одређује врсту ванредних интервентних мера, односно хитних ванредних интервентних мера и начин њиховог спровођења, као и финансијска средства за њихово спровођење.

Административна контрола

Члан 42.

Административна контрола захтева из чл. 39, 40. и 41. овог закона обухвата контролу усклађености поднетих захтева са овим законом и прописима донетим на основу овог закона, коју обавља Министарство или други надлежни орган у складу са овим законом.

IV. СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ И ОБУКЕ

Члан 43.

Надлежна инспекција, контролна тела, овлашћени трговац, односно класификатор имају право и обавезу стручног усавршавања.

Субјекти из става 1. овог члана усавршавају се и подлежу прописаној провери знања у оквиру програма које доноси Министарство.

Министар прописује програме обуке и стручног усавршавања.

V. НАДЗОР

Инспекцијски надзор

Члан 44.

Инспекцијски надзор над применом одредаба овог закона и прописа донетих на основу овог закона врши Министарство преко пољопривредног, ветеринарског и фитосанитарног инспектора у складу са својим надлежностима уређеним посебним прописима и овим законом.

Надзор над радом правних лица овлашћених за вршење послова у складу са овим законом врши Министарство, у складу са законом којим се уређује државна управа.

Права и дужности надлежног инспектора

Члан 45.

У вршењу послова инспекцијског надзора инспектор има право и дужност да:

1) проверава да ли се пољопривредни производи за које су прописани тржишни стандарди стављају на тржиште у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона;

2) проверава да ли се одређене дефиниције, ознаке и продајни називи за пољопривредне производе који се стављају на тржиште употребљавају у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона;

3) проверава да ли се необавезне резервисане напомене употребљавају у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона;

4) проверава да ли је извршено класирање у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона;

5) проверава испуњење услова за обављање класирања у објектима за клање, као и услове које треба да испуњава класификатор;

6) проверава да ли се воде подаци о броју грла на којима је извршено класирање, о класама и о ценама;

7) проверава да ли контролно тело испуњава услове прописане овим законом и прописима донетим на основу овог закона;

8) проверава да ли контролно тело има овлашћење у складу са овим законом;

9) проверава да ли контролно тело обавља послове у складу са датим овлашћењем, овим законом и прописима донетим на основу овог закона;

10) проверава да ли контролно тело уписује извршене контроле у евиденциони лист и да ли евиденциони лист чува најмање пет година од дана спроведене контроле усклађености са тржишним стандардима;

11) проверава да ли је издат сертификат који прати пољопривредни производ у сектору воћа и поврћа приликом стављања на тржиште;

12) проверава да ли трговац воћем и поврћем испуњава услове за упис у Регистар трговаца;

13) проверава да ли је трговац воћем и поврћем уписан у Регистар трговаца;

14) проверава да ли трговац воћем и поврћем испуњава услове за овлашћивање у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона;

15) проверава да ли овлашћени трговац воћем и поврћем обавља послове у вези са контролом усклађености воћа и поврћа са тржишним стандардима у складу са датим овлашћењем, овим законом и прописима донетим на основу овог закона;

16) проверава да ли овлашћени трговац воћем и поврћем уписује извршене контроле у евиденциони лист и да ли евиденциони лист чува најмање пет година од дана спроведене контроле усклађености са тржишним стандардима;

17) проверава да ли је издат сертификат за хмељ;

18) проверава да ли призната произвођачка организација, признато удружење произвођачких организација и призната међугранска организација испуњавају услове и поступају у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона;

19) проверава спровођење посебних тржишних захтева у складу са чланом 22. овог закона;

20) проверава да ли су закључени уговори у складу са чланом 23. овог закона;

21) проверава услове које треба да испуни складиште за потребе чувања пољопривредних производа који су предмет јавне интервенције и подршке приватном складиштењу у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона;

22) контролише извршавање мера по овом закону;

23) предузима друге мере и радње у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

Мере које налаже надлежни инспектор Министарства

Члан 46.

У вршењу послова из члана 45. овог закона надлежни инспектор Министарства је овлашћен и дужан да:

1) нареди ограничење или забрану промета до отклањања недостатака пољопривредних производа, ако не испуњавају прописане тржишне стандарде у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона;

2) нареди ограничење или забрану промета до отклањања недостатака пољопривредних производа, ако дефиниције, ознаке и продајни називи за пољопривредне производе који се стављају на тржиште нису у складу са овим законом и посебним прописом;

3) нареди ограничење или забрану промета до отклањања недостатака пољопривредних производа, ако се необавезне резервисане напомене не користе у складу са овим законом и посебним прописом;

4) нареди отклањање неправилности у примени овог закона и прописа донетих на основу овог закона и одреди рок у коме се то мора учинити;

5) нареди отклањање неправилности у раду тела овлашћених у складу са овим законом, као и признате произвођачке организације, признатог удружења произвођачких организација и признате међугранске организације и одреди рок у коме се то мора учинити;

6) нареди отклањање недостатака, односно забрани употребу просторија и опреме ако ти недостаци утичу на квалитет или исправност ускладиштених пољопривредних производа који су предмет јавне интервенције и подршке приватном складиштењу у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона и одреди рок у коме се то мора учинити;

7) нареди отклањање недостатака, односно забрани употребу опреме за класирање ако ти недостаци утичу на обављање класирања у објектима за клање и одреди рок у коме се то мора учинити;

8) нареди отклањање недостатака који се односе на лице које обавља класирање и одреди рок у коме се то мора учинити;

9) подносе захтев за покретање прекршајног поступка и пријаву за привредни преступ због кршења одредаба овог закона и прописа донетих на основу овог закона;

10) нареди предузимање и других мера, у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

Надлежност за решавање жалби

Члан 47.

На решење надлежног инспектора може се изјавити жалба министру у року од осам дана од дана доставе писаног решења.

Жалба не одлаже извршење решења.

На питања инспекцијског поступка која нису уређена овим законом примењују се одредбе закона којим се уређује инспекцијски надзор.

VI. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 48.

Новчаном казном у износу од 100.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

1) не достави Министарству податаке из члана 5. став 2. овог закона;

2) стави на тржиште пољопривредне производе који нису у складу са прописаним захтевима из члана 7. овог закона;

3) обавља класирање трупова у објектима за клање супротно одредбама члана 8. став 3. овог закона;

4) не доставља Министарству, односно контролном телу у прописаном року податке о броју грла на којима је извршено класирање, као и о класама и о ценама (члан 8. став 5);

5) обавља послове супротно овлашћењу из члана 9. став 6. овог закона;

6) сертификат не прати пољопривредни производ у сектору воћа и поврћа приликом стављања на тржиште (члан 10. став 2);

7) не уписује податке из члана 10. става 5. тачка 1) овог члана у евиденциони лист и евиденциони лист не чува најмање пет година од дана спроведене контроле усклађености са тржишним стандардима (члан 10. став 6);

8) не достави Министарству квартални збирни извештај о подацима из члана 10. став 5. тачка 2) овог члана (члан 10. став 7);

9) ставља на тржиште свеже воће и поврће, а није уписано у Регистар трговаца (члан 11. став 1);

10) не пријави Министарству сваку промену података из члана 11. става 5. тач. 1) – 4 овог у року од 30 дана од дана настале промене (члан 11. став 9);

11) поступи супротно овлашћењу из члана 12. став 1. овог закона;

12) не уписује прописане податке у евиденциони лист и евиденциони лист не чува најмање пет година од дана спроведене контроле усклађености са тржишним стандардима (члан 12. став 3);

13) ставља на тржиште пољопривредне производе у сектору хмеља за које није издат сертификат (13. став 1);

14) не достави Министарству податке из члана 14. овог закона;

15) поступи супротно одредбама члана 19. овог закона;

16) поступи супротно посебним тржишним захтевима из члана 22. овог закона;

17) испоручује пољопривредне производе без уговора у писаној форми (члан 23);

18) не испуњава услове за складиштење пољопривредних производа који су предмет у поступку јавне интервенције (члан 25. став 10);

19) не испуњава услове за складиштење пољопривредних производа који су предмет подршке приватном складиштењу (члан 26 став 5);

20) поступи супротно одредбама члана 35. овог закона;

21) не омогући обављање контроле на лицу места из члана 38. овог закона и не даје тражене податке и информације приликом обављања контроле на лицу места;

22) не поступи по решењу надлежног инспектора у складу са одредбама члана 45. овог закона.

За прекршаје из става 1. овога члана, као и ако не води податке о броју грла на којима је извршено класирање, о класама и о ценама казниће се новчаном казном у износу од 20.000 до 100.000 динара и одговорно лице у правном лицу.

Новчаном казном од 5.000 до 100.000 динара казниће се за прекршај физичко лице ако учини радње из става 1. тач. 20) и 21) овог члана.

VII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Рок за усклађивање пословања

Члан 49.

Правна лица, предузетници дужни су да ускладе своје пословање у складу са одредбама овог закона и прописа донетих на основу овог закона најкасније у року од три године од дана ступања на снагу овог закона.

Доношење подзаконских прописа

Члан 50.

Подзаконска прописи за спровођење овог закона донеће се у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Престанак важења ранијих закона

Члан 51.

Даном почетка примене овог закона престају да важе:

- 1) одредбе члана 34. Закона о пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС”, бр. 41/09, 10/13 – др. закон и 101/16);
- 2) Правилник о техничким и другим захтевима за дуван и производе од дувана („Службени гласник РС”, број 63/09).

Ступање на снагу закона

Члан 52.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, осим одредаба из чл. 7 – 14, 16 – 21, 23, 27, 29 – 34. и 43. које се примењују од 1. јануара 2022. године, а одредбе из чл. 39. и 40. примењују се даном приступања Републике Србије Европској унији.

